

**Varde
Kommune**

Teknik og Miljø

Bytoften 2, 6800 Varde

Statusafgørelse for beskyttet eng, på matr.nr. 45I Varde Markjorder

Varde Kommune har på baggrund af en henvendelse fra konsulent Kasper Rise Høegh, Landbrugsrådgivning Syd, den 11. december 2025 vurderet beskyttelsesstatus i henhold til naturtypebekendtgørelsen §10, stk. 1 jf. naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 2 af en eng på matr.nr. 45I Varde Markjorder, Varde.

20. juli 2026

Hovedkonklusionen er at fastholde § 3-registreringen af hovedparten af arealet, men justere afgrænsningen mod nord.

Nanna Brande-Lavridsen

Direkte tlf.: 79946181

E-mail: nbra@varde.dk

Beskyttelsen af naturtyper i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1-3 er umiddelbar og gælder så snart et givent naturområde opfylder naturbeskyttelseslovens definitioner heraf i følge lovens forarbejder og gengivet i registreringsvejledningen. Det er således ikke en forudsætning for beskyttelsen, at områderne er registrerede eller at ejer og bruger har fået meddelelse herom.

Journalnr.: 9395084

Sagsnr.: GEO-2025-09384

Oversigtskort: Luftfoto fra sommer 2025 med det berørte areal indrammet i sort.

I henvendelsen anfører det at du er uforstående over at arealet er udpeget til § 3-beskyttet eng da den er afgræsset intensivt hvert år.

Varde Kommune har den 8. januar 2026 sendt en udtalelse i partshøring og fastholdt beskyttelsen af engen på baggrund af historiske luftfotos og omlægningshyppigheden. På de historiske luftfotos er der ikke tegn på omlægning siden før 1985. Omlægningshyppigheden er således ikke oftere end hvert 7-10 år, hvorfor arealet blev beskyttet som eng, da naturbeskyttelsesloven trådte i kraft i 1992.

Der er ud fra besigtigelsen foretaget den 18. maj 2026, og yderligere gennemgang af historiske luftfotos, vurderet at afgrænsningen af arealet skal justeres, idet den nordlige del af arealet har været forstyrret af forskellige tiltag gennem årene. Varde kommune har derfor valgt at tage denne del fra ud af § 3-registreringen. Den nye afgrænsning kan ses på kortet i bilaget.

Besigtigelse

Varde Kommune har på foranledning af anmodningen om statusvurderingen besigtiget engen sammen med dig og konsulent Johanna Herold Højgaard (Landbrugsrådgivning Syd) den 18. maj 2026. Formålet med besigtigelsen var at vurdere arealets tilstand.

Besigtigelsesnotatet kan findes her: [Danmarks Miljøportal](#)

Ved besigtigelsen fortalte du at arealet er blevet vådere efter at Varde kommune i 1990'erne har lagt jord på naboengen.

Ved besigtigelsen blev der konstateret, at engen har en tuet og varieret struktur som til dels er til vejbragt af de græssende kreaturer på arealet.

Den sydligste del er våd og domineret af tuer af Lysesiv. Her blev der desuden registreret arter såsom Lav ranunkel, Dueurt spp., Fløjlsgræs, Kruset skræppe, Kryb-hvene, Mose-bunke, Gul fladbælg, Sødgræs spp., Almindelig rapgræs, Gåsepotentil samt stjernearterne Engkarse, Sump-kællingetand og Muse-vikke. Disse arter er typisk tilknyttet et fugtigt miljø som der normalt findes i naturtypen eng og som vidner om en længere årrække uden omlægning.

Den nordlige del af engen er mere tør end den sydlige del men indeholder stadig typiske eng-arter såsom gåsepotentil og knæbøjlet rævehale.

Den nordligste del er dog tydelig forstyrret da her er udgang fra stald og oplag af landbrugsredskaber; arealet her er domineret af pileurt og stor nælde.

Beskyttelsen understøttes således af feltregistreringen og den dertilhørende registrering af artssammensætningen.

Vurdering af beskyttelsesstatus

Naturbeskyttelsesloven trådte i kraft i juli 1992. En kontinuitet på 7-10 år uden omlægning anses som en regelmæssighed, hvor arealet kan vokse ind i beskyttelsen. Dette fremgår af lovbemærkningerne samt vejledningen om registrering af beskyttede naturtyper og vejledningen om § 3-beskyttede naturtyper.

Varde Kommune har derfor vurderet arealets beskyttelsesstatus ved lovens ikrafttræden, samt om arealerne kan være vokset ind i beskyttelsen siden.

Vurderingen af beskyttelsesstatus og afgrænsning er udført på baggrund af besigtigelsen d. 18. maj 2026 samt de historiske luftfotos for årene 1954, 1976, 1980, 1985, 1986, 1990, 1992, 1995 sommer, 1999 sommer, 2002 sommer, 2004 sommer, 2006 sommer, 2008 sommer, 2010 sommer, 2011 forår, 2012 sommer, 2013 sommer, 2014 sommer, 2015 sommer, 2016 forår, 2017 forår, 2018 sommer, 2019 forår, 2020 sommer, 2021 forår, 2022 sommer, 2023 sommer, 2024 sommer og 2025 sommer med henblik på fastlæggelsen af driftshistorikken og regelmæssighed. De historiske luftfotos (minus dem fra 2013 og

2025) kan tilgås via Varde Kommunes Webkort
([https://kort.varde.dk/eksternekort/index.html?viewer=WEBkort VardeKommune](https://kort.varde.dk/eksternekort/index.html?viewer=WEBkort%20VardeKommune))

For naturtypen eng vedkommende skal arealet ud over drifthistorien samtidig opfylde kriteriet vedrørende tilstedeværende botanik og fugtighed for at kunne være beskyttet.

Redegørelse

Engen er blevet vejledende registeret i 2003 (måske før), på baggrund af en besigtigelse og værdisætning.

Engen er et delområde af et større engareal langs Varde Å. Det samlede/sammenhængende beskyttede areal er på 131.697 m², hvorfor størrelseskravet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, er overholdt.

Ud fra tolkning af de historiske luftfotos har størstedelen af arealet ligget i permanent græs siden 1985, uden tegn på omlægning siden da. Denne del af arealet har haft periodevis høslet og/eller græsning. Arealet er flere af årene, især i den sydlige del, domineret af tuet vegetation som indikerer et fugtigbundsmiljø. Fra 2020 frem til 2025 har der ifølge markkortet været miljøgræs med MVJ-tilsagn. Den sydligste del af arealet har været bevokset med træer/buske siden ca. 1995.

Ved besigtigelsen d. 18. maj 2026 blev det konstateret at arealet er fugtigt og at plantearterne fundet vidner om et fugtigt miljø. Den botaniske sammensætning samt jordbundsforholdene understøtter derfor registreringen som beskyttet eng.

Både miljøet og driften er således karakteristisk for naturtypen eng.

Luftfototolkning

Ud fra de historiske luftfotos ses der at arealet ikke har været omlagt siden før 1985. Omlægningshyppigheden er således ikke oftere end hvert 7-10 år, hvorfor arealet blev beskyttet som eng, da naturbeskyttelsesloven trådte i kraft i 1992.

Arealet er, især i den sydlige del, domineret af tuet vegetation typisk for lyse-siv som indikerer et fugtigbundsmiljø.

Billederne fra luftfototolkningen er vedlagt sidst i dette brev.

Partshøring

Du har den 31. maj 2026 fremsendt dine bemærkninger og anført at der er sået nyt græs på arealet i 2011, 2012 og 2016. Derefter er arealet blevet for sumpet til at køre i. Du anfører at grunden til at arealet er blevet vådere er at Varde Kommune har påført jord på naboarealet. Du oplyser endvidere at der ikke findes dræn på arealet.

Kommunens kommentarer:

Arealet har lagt uden omlægning siden 2016; Et areal kan vokse ind i beskyttelse hvis det ikke har været omlagt i 7-10 år. Ved besigtigelsen blev der ikke fundet en dominans af kulturgræsser men kun sparsomt.

Grunden til at arealet er vokset ind i beskyttelse samt naboarealets historik er ikke afgørende for vurderingen af arealets nuværende status. Statusvurderingen er baseret på arealets historik, fugtighedsforhold og botanik.

Konklusion

Varde Kommune fastholder således, at engen på matr.nr. 45I Varde Markjorder, Varde, er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 2. Såvel driftshistorikken, miljøet og floraen er typisk for naturtypen eng.

På det foreliggende grundlag vurderer Varde Kommune at arealet opfylder kriteriet for at være beskyttede ved lovens ikrafttræden i 1992, og er uanset den nuværende drift beskyttet.

Engen skal fremover drives i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven §§ 3 og 4. Engen kan derfor fremover afgræsses eller bruges til høslæt. Arealet må ikke omlægges, jordbehandles, sprøjtes eller gødskes.

Klage

Varde Kommunes udtalelse om beskyttelsesstatus af engen kan efter Miljø- og Fødevarensrådets praksis påklages af ejere og brugere. En klagevejledning vedlægges som bilag til denne udtalelse.

Lovgrundlag

§ 10, stk. 1 i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper (BEK nr. 695 af 03.06.2023)

§ 3, stk. 2 i Lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 927 af 28.06.2024)

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere dig om, at vi har modtaget oplysninger om dig, ligesom vi skal give dig en række oplysninger. Se venligst vedlagte.

Kopi af dette brev er sendt til:

Kasper Rise Høegh, Landbrugsrådgivning Syd, khh@lrs.dk

Johanna Herold Højgaard, Landbrugsrådgivning Syd, jhh@lrs.dk

Bilag:

Klagevejledning

Databeskyttelse

Luftfototolkning

Kort (1:800) der viser engens afgrænsning

Med venlig hilsen

Nanna Brande-Lavridsen

Natursagsbehandler

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside. Afgørelsen er annonceret den 20. juli 2026, hvorfor klagefristen udløber den 17. august 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på www.naevneneshus.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

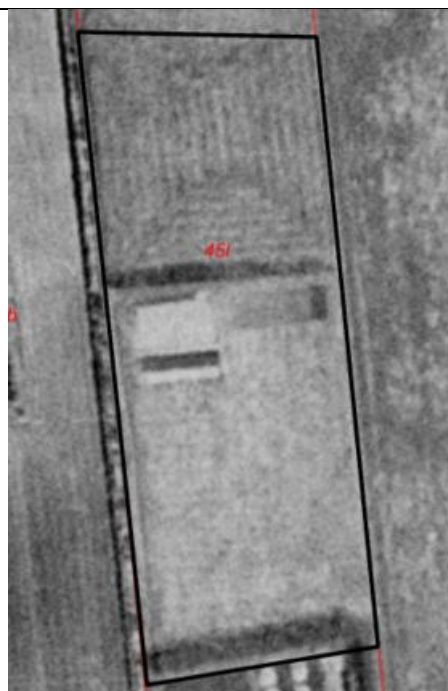
Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail vkdp@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

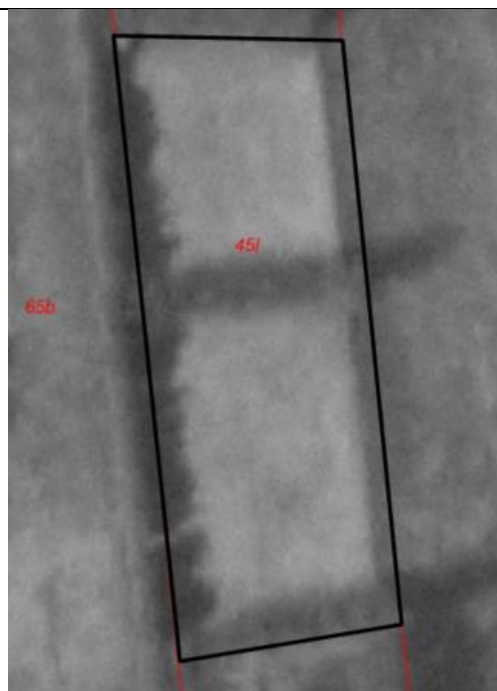
Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

**[Læs mere om vores behandling af dine persondata på
www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)**

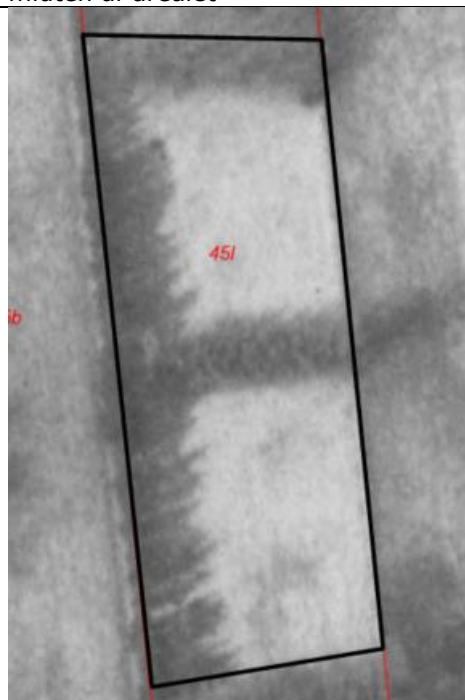
Luftfototolkning

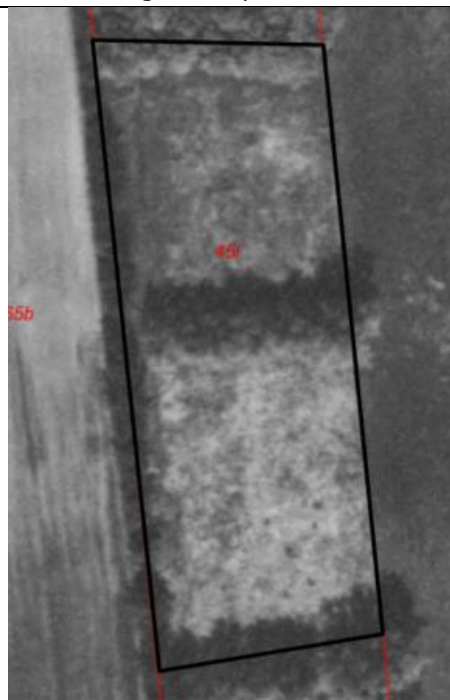
1954: Arealet er opdyrket. Der er en bygning i midten af arealet

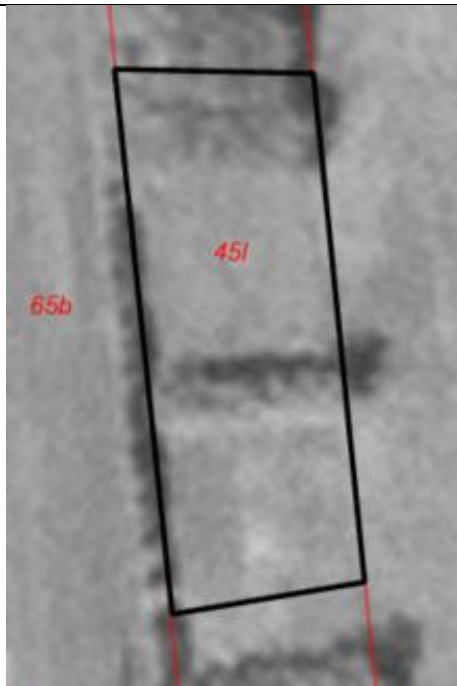
1976: Arealet er opdyrket evt i græs. Der er et levende hegn midt på arealet.

1980: Samme som 1976. Den sydlige del har en mørk plamage som indikerer fugtighed.

1985: Arealet har varieret struktur med lyse og mørke partier; det ligger tydeligt i græs. Der er ikke tegn på slåning, græsning eller omlægning inden for de sidste år.

1986 (forrykket mod syd): Der er ingen tegn på omlægning, med der er evt taget høstet.

1990: Arealet ligger i græs uden tegn på omlægning de seneste år da der er opvækst af enkelte buske/træer på arealet.

1992: Arealet ligger i græs uden tegn på omlægning siden 1990.

1995 sommer: Som 1990. Ingen tegn på omlægning. Der er dog etableret et skur i det nordvestlige hjørne og der er fjernet træer i det levende hegn i midten.

1999 sommer: Som i 1995. Dog øget tilgroning mod syd. Ingen tegn på omlægning.

2002 sommer: Som 1999. Ingen tegn på omlægning.

2004 sommer: Skuret er fjernet. Tuet struktur. Ingen tegn på omlægning de sidste par år.

2006 sommer: Som 2004. Dog bar jord mod nord som kan indikere intensiv græsning. Ingen tegn på omlægning de sidste par år.

2008 sommer: Nordøstlige del bliver græsset – der er slid i den nordligste del ved udgangen fra stald. Der er taget slet på et lille areal i den vest-centrale del. Der er tydelig tuet, især den sydlige del, hvilket indikerer ekstensiv drift. Ingen tegn på omlægning de sidste par år. Der er deponi og kørespor i nordvestlige hjørne.

2010 sommer: Som 2008. Ingen tegn på omlægning de sidste par år.

2011 forår: Tuet, især den sydlige del. Den vestlige del har tydelig anden historik end den østlige del – formodentlig frahegnet græsning. Ingen tegn på omlægning.

2012 sommer: Det ser ud til at der er taget slet især på den vestlige del. Ingen tegn på omlægning.

2013 sommer: Ingen tegn på omlægning.

2014 sommer: Størstedelen af arealet står med længere græs end naboarealet bortset fra det nordøstlige hjørne. Tilgroning af hjulspor og deponi. Ingen tegn på omlægning.

2015 sommer: Hele arealet er tuet. Ingen tegn på omlægning.

2016 forår: Kun det nordøstlige hjørne ser ud til at være græsset. Ingen tegn på omlægning.

2017 forår: Der er græsning på det meste af arealet dog evt ikke helt mod syd. Ingen tegn på omlægning.

2018 sommer: Tuet. Ingen tegn på omlægning.

2019 forår: Ingen tegn på omlægning.

2020 sommer: Som 2018. Dog deponi i nordvestlige hjørne.

2021 forår: Som 2018. Ingen tegn på omlægning.

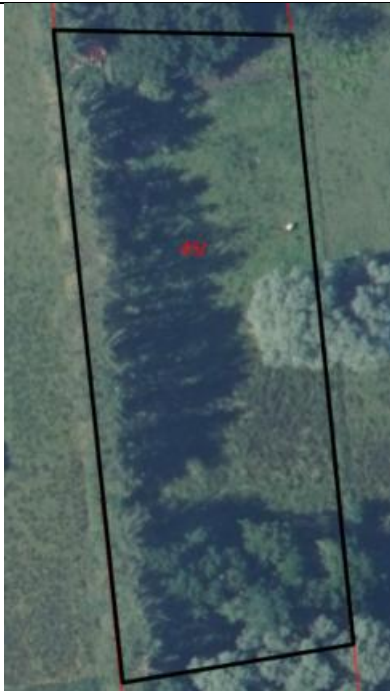
2022 sommer: Som 2018. Græsning. Der er etableret et skur igen i det nordvestlige hjørne. Ingen tegn på omlægning.

2023 sommer: Ingen omlægning.

2024 sommer: Ingen tegn på omlægning. Tydelige tuer. Nordlige stribe frahegnet.

2025 sommer: Som 2018. Ingen tegn på omlægning.

